

رامان

له تېنسي ټيکه لارو

به هم ۰۰ داخزيوه کاني

، هرقږ و به ژني چيا !!

نوسه ر:

سهيډ ته حمده د جه سيني فهد

- شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۷۹۷۰-۹۸-۳
- شماره کتابخانه ملی : ۴۴۴۷۲۴۷
- عنوان و نام پدیدآور : رامان: له خوره تاوی تیکه لاو به هه وره داخزیوه کانی
سهرقژ و به ژنی چیا!! / نووسهر سهیدننه حمهد
حه سه نهی فهرده.
- موضوعات نشر : مهاباد: هیوا ۱۳۹۵.
- شنخات ظاهری : ۱۳۲ ص.
- داشت : کردی.
- عنوان دات : له خوره تاوی تیکه لاو به هه وره داخزیوه کانی سهرقژ و
به ژنی چیا!!
- موضوع : شعر مهابادی -- قرن ۱۴
- موضوع : Mahabadi poetry -- ۲۰th century
- موضوع : مهابادی -- قرن ۱۴
- موضوع : Kurdish poetry -- ۲۰th century
- رده بندی دیویی : ۸۹۰/۹۱۰
- رده بندی کنگره : ۱۳۹۵.۵/م۸۵/PIR۲۲۵۶
- سرشناسه : حسینی فرد، یداحه. ۱۳۱۹ -
- وضعیت فهرست نویسی : فیپا

نوی کتیب: رامان

له تیشکی تیکه لاو

به هه وره داخزیوه کانی

سهرقژ و چیا!!

نووسهر: سهیدننه حمهد حه سه نهی فهرده

ناشر: انتشارات هیوا

په ره بندی و پرویه رگ: ناوات حه کیم زاده

به رگه ژمیر: ۱۰۰۰

سالی چاپ: به هاری ۱۳۹۶

پښت

۱.....	پښه کی	
۹.....	هینانی گر	بهشی یک
۱۰.....	بن سنووری	
۱۱.....	رازیکی نه شه مزو	
۱۴.....	هر سیاه	
۱۹.....	هوانه	
۲۱.....	بد رو، ام	
۲۴.....	کام سدا	
۲۶.....	نامازه	
۲۷.....	زه بری نزا	
۲۹.....	دووبه یتیه ک	بهشی دوو
۳۰.....	رازی ته لان	
۳۲.....	ژین	
۳۵.....	خه وره وین	
۷.....	کڅ	
۳۹.....	نیگایه ک	
۴۲.....	دووبه یتیه ک	بهشی سین
۴۳.....	وره	
۴۵.....	پوژانه وه	
۴۶.....	بن ناو	
۴۷.....	ناواتیک	

- ۴۸ شابالی دل
- ۴۹ پهللی تاوات
- ۵۰ کهرویشکه
- ۵۱ مردن
- ۵۲ کئی بوون؟
- ۵۴ !!؟
- ۵۶ دوو به پیشک بهشی جوار
- ۵۷ چند ههنگاو له گهل
- ۶۳ پاشکوز
- ۷۰ بهشی پینج
- ۷۱ تالانی دل
- ۷۲ تهونی
- ۷۴ تیری ناگرین
- ۷۵ مهیکه ده
- ۷۷ بهشی شهش: دوو نه مری موکریانی
- ۷۸ وه فایی
- ۸۲ له پرسهی نه مریکی موکریانی دا
- ۸۸ بهشی جهوت: چند کورته په خشان
- ۸۹ گه رانه وه
- ۹۲ کام فله سهفه
- ۹۶ کام زازا وه
- ۹۹ هه نه

ده-له ۱۰۱

کام نه تېوهين ۱۰۳

بي نام ۱۰۴

دست حسد ۱۰۵

نواي غم ۱۰۶

چهند دېرنيک يک نه بان ۱۰۸

کت ۱۰۹

نه ۱۱۱

رابور ۱۱۲

اقبال ۱۱۳

خيل ۱۱۴

نازهري چ زمانېکه ۱۱۸

چهند بهرهميک له نووسه ۱۲۳

به شي ههشت

بیشه کی

زان سو، روژ بالتر له وه بووه: که من توانیبتم تامانجه کانم به
ریک و پیک بدم! له لام وی ده چی چهند تیریکم به هه له له
که وان نه تر از ایر؟

هه به بویه دوا میوه یه که له به دوا دا رویشتنی هه
ناهه مواره کانی ژیان، زور به نایه نه بووه که هاوالیک بۆدلی
ته نیام، به لاوینی به خشان ده وی چهند دانه هه که له بۆلی ره وه که
و چیا میه لی شیعر به نه م که نه هه نه وه ریکن دل بزوین به
بازره نه بن، نه گه ر دزیویشن، یا ته یمانه به به شان بیانشار ته وه.
نایشزانم چۆنم که وی کردوون؟

دیاره به شیکی زور له به ره می ولاتی ئیمه وه که به به ریک
به بارانی هات و نه هات شین بوون و خهت و شوین و کردوون
بۆ نه کیشراوه.

رهنگه هه وایش بی، له زور شوین دا ته ره کاری بیستانه دیم
که لیک به تام و له زهت تر بووه له ئی به راوی به کجار به ری و
جیش.

به لی: خودایند اووه کان له کاتی موتالا دا که گه یشتنه هه
مه تله بیکی نوی، له فیشی چهند دیری دا به ته رتیبی ئه لف و بی

رایان ده‌گرن و له کاتی خۆی دا بۆ مه‌به‌ستی پۆیستیان ته‌نانه‌ت
له‌ شیعیریش دا که نیازی به زانینی فه‌لسه‌فه‌ی رۆژه، به‌هره‌یان لێ
وه‌رده‌گرن.

با جار و باره‌ ده‌ره‌ ده‌یه‌ کیش به‌ره‌و ته‌ده‌بی هه‌نده‌ران کرابێ،
به‌لام ئاوانی منی ده‌ست په‌روه‌رده‌ی هه‌ریمیکی رانه‌هاتوو به‌و
نیوه‌کاره، هه‌ر ته‌وه‌ بووه‌ که به‌ره‌مه‌می که‌می بیستانه‌ دیمه‌ که‌م،
بۆخه‌ به‌ رۆبوارانی باریکه‌ رێی به‌ر ته‌و دیمه‌کاره‌ بیته
به‌ره‌مه‌می ته‌وه‌ی بچینه‌ رینه‌وه‌ی

دنیا‌ی روه‌ی ده‌ له‌ چاو هه‌لتانه‌وه‌ که‌ ۲۵ که‌لاویژی سالی
۱۳۱۹ی کۆی هه‌تا به‌رامبه‌ر به‌ سالی ۱۹۳۹ی زایینییه‌ تا
ئێستا موکریان بوو، ته‌ به‌ چار سالنیک له‌ زانکۆ تاران کۆمه‌لناسیم
خوێندوووه‌ و که‌راومه‌ بووه‌ ده‌قه‌ره‌ی که‌ به‌ وه‌یشوووه‌ی
زستانیشیه‌وه‌ هه‌ر وه‌رزیکێ به‌ هه‌وین، سروه‌ی به‌هاران ره‌نگی
گرتوووه‌ و بۆته‌ رووگه‌ی دل به‌ کوبان.

جا ره‌نگه‌ ته‌و هه‌یه‌ی که‌ دل ده‌یلێ، شایه‌تی خامه‌ نه‌یبووێ،
به‌لام ته‌گه‌ر له‌ سه‌ر کانیای به‌ر داره‌به‌نیکه‌ سهره‌زی ولاته‌ که‌م،
کۆشکێک، چل چرایه‌ک، هه‌روه‌ها قافیه‌ی شیعیریش له‌ تال به‌
تالی بسکی دلداریکی ده‌سکردی خه‌یال ساز کردی، بۆ ته‌وه‌ بووه
تا بلێم: منیش له‌ پیت و به‌ره‌که‌تی هه‌ریمیکی ئاوا بزوین
بێ به‌ش نه‌بووم.

دیاره ئەم چەند خالەش لەم کورتە نووسراوە دا لە بەر چاو گیراون.

۱- بەشی زۆری شای و زەماوەندی کور دەواری دەکەوتنە بەر سارد و سەرما و بە گۆرانی و سەر بەندی «پایزە لە من و درەنگە لە تۆ» دەست پێ دەکران.

ئێستا یەر. گەر بمانهوی دیلان گیرێ بووکی شێعر بین، بۆ ئەوهی لە تەف رەرزێ سەرما و سەخڵەتیی پیاڕیزین، نە تەنیا کراسی ناسک و تەنکی ئەدەر، دەس بە سەرپۆشی گەرمی فەلسەفی، میژووویی و کۆمەڵایەتیش پیاڕیزین.

۲- شێعری ئەمڕۆ مەلێکن ئازاد، جێر کەیان هان دەری هەست و ئیحساسە، بەرەو ژینیکی بێ خەوش و ساکار. با شێعر خێنکاوێ بەحری مەزید و ناب و داکراوی بەندی ریدف و قەید و قافیە نەبێ، بەلام هیندیک لە شێعری ئەمڕۆ بەخشان ئەوهەندەش نەخشین، کە زمان لال دەبێ بێ: و ئێسەر دەورینکی بەرزێ بزوینی هەیه.

با هەودای ئەم لێکدانەوه نەخەرتە سەر خەرەکی بنەردی هەوار، کە لە دوا دانی دەوی. بە کورتی زیاتر دوا وەرگیرانی هەورێ، هەندەران بوو کە موغازەلە، پێ هەلاگوتن و بە تاییبەتی لاسایی کردنەوه لە کەمی داوه و شتی نوێ هاتۆتە ئاراوه.

شێعری ئەمڕۆ هەتوانی دەرد و برین، ئاهەنگی شادین، برد و رێبازی جم و جوولی کۆمەڵایەتین و دەبی لەو پەری ناسکی دا، سندانێ سەر دلی بێ بەزەییانیش بن.

به‌ئی: له نامیزی خاتوونی خه یال دا، شیعریکی کال به داره داره و سه‌ر
و لاجانگ داهیتان وه گر و گال ده که‌وئی، پی ده‌گری و خو ده‌نوینی.
شانازی خاوه‌ن خه یالیش ته‌مرؤ ته‌وه‌یه که کۆرپه‌یه‌کی به به‌هره‌ی
بار هیتاوه بو داهاتووی زنده‌که‌ی.

شاملوو ده‌ئی:

موضوع شعر شاعر پیشین از زندگی نبود.

.....

....

ده‌م گس مضحک معشوقه پاییند

حال نه‌گر

دستی به جام ده‌ستی به زلف یار

مستانه در زمین خاکی می‌زدند.

به داخه‌وه ئیستایش هیندنگ به دیانمان هه‌ر....

۳- ته‌وا سه‌ده‌ی بیسته‌میش مال‌اوای ده‌دین و هیشتا هه‌ریمی ئیمه
له‌که‌ل تیکنۆلۆژی دا برایتی پی نه‌به‌هه‌ر به‌هه‌ر بۆیه بو بزواندنی
چه‌رخێ تابووری و گه‌ش بوونه‌وه‌ی خوینی زده‌ره‌هه‌ر ده‌ره‌که‌کانی
ئه‌ندامی کۆمه‌لێش ده‌بی پێوه‌ندیان به‌فۆلکلور و ئێه‌نه‌ره‌سه‌نی
ولاته‌که‌یشمانه‌وه‌ بی، نه‌ته‌نیا لاسایی کردنه‌وه‌یه‌کی ناشکرا به‌ر چاو،
تا نه‌بیته‌هۆی تیک چوونی کۆشکی ئه‌ده‌بی ته‌مرؤمان.
